

Környezeti értékelés

1. Bevezető

1.1. Előzmények

Jelen környezeti értékelés Alacska Településrendezési Terv felülvizsgálatához készült a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően.

1.2. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezet védelme érdekében az alábbiak figyelembe vétele szükséges:

- Az igazgatási területen számos megkutatott bányaterület található, ezeket a település-szerkezeti terv és a szabályozási terv is ábrázolja.
- Lejtős térszínen történő beavatkozás földmozgással járhat, a veszélyeztetett területeket a település-szerkezeti terv ábrázolja
- A külterület a nemzeti ökológiai hálózat magterülete által fedett, amely a beépítettség mértékére és módjára vonatkozó korlátozásokat jelent.

1.3. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása

A 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet 9. számú mellékletében meghatározott szerveken túl a partnerség helyi szabályait rögzítő 124/2014. (V.15.) KT határozatban foglaltak szerint a lakosság és a helyi szervezetek, vállalkozók is értesülnek a tervben foglaltakról több esetben is.

1.4. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok

A környezet értékelése során felhasznált adatok:

- Alacska község adatszolgáltatása
- Magyar Állami Földtani Intézet térképei
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvános adatai
- Bükk Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása
- Miskolci Bányakapitányság adatszolgáltatása *[időközben átnevezve]*
- Forgalomszámlálási adatok
- KSH adattárjai
- Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség adatai *[időközben átnevezve]*
- Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság
- NeKI adatszolgáltatása *[időközben megszűnt]*

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok

2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése

A hatályos településrendezési eszközök elfogadása óta eltelt években végbement változások, felmerült egyedi igények és településpolitikai célok, megváltozott törvényi kötelezettségek, módosult magasabb szintű terveknek való megfelelést kívánja biztosítani jelent terv.

A terv az alábbi változtatási szándékokat tartalmazza

- ↪ meglévő gazdasági (kereskedelmi-szolgáltató) terület kis léptékű, de a működés fenntartásához szükséges fejlesztési lehetőségének biztosítása a belterülettől északra
- ↪ lakóterület fejlesztési területek fenntartása, övezeti előírások összehangolása
- ↪ üdülőterület fejlesztés a bekötő úttól délre, a belterülettől keletre *(korábban a belterülettől nyugatra lett kijelölve üdülőterület, ami nem valósult meg)*
- ↪ közlekedési területek fejlesztése földutak nyomvonalának felhasználásával a zsák jelleg feloldására, Kazinbarcika és Berente településekkel jobb összeköttetés biztosítása érdekében

2.2. A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

Jelen módosítási szándék illeszkedik a magasabb szintű programokkal, tervekkel. Az OTrT-nek való megfelelést külön munkarész ismerteti.

3. A terv megvalósítása után várhatókörnyezeti hatások, következmények feltárása

3.1. A célok összevetése országosan kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

Településrendezési Terv módosításának készítésekor az alábbi előírások lettek figyelembe véve {Forrás: Neki, ÉMVIZIG}:

- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízállásmentesítések védelméről szóló módosított 123/1997. (VII.18) Korm. rendelet
- 2011. évi CCIX. törvény a víziközmű szolgáltatásról
- 58/2013. (II.27.) Korm. rendelet a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló módosított 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet
- A felszín alatti vizek védelméről szóló módosított 219/2004. (VII.21) Korm. rendelet
- A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló mód. 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló módosított 220/2004. (VII.21) Korm. rendelet
- A vízgyűjtő gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII.21) Korm. rendelet
- 10/2010. (VIII.18.) VM rendelet a felszíni víz vízszennyezettségi határértékeiről és azok alkalmazásának szabályairól
- A Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és tisztítási Megvalósítási Programról szóló módosított 25/2002. (II.27.) Korm. rendelet
- A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásul egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25) KvVM rendelet
- A szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásnak és kezelésének szabályairól szóló 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet
- 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról
- 2003. évi LXXXIX. törvény a környezetterhelési díjról
- A nagyvízi medrek, parti sávok, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet
- Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló módosított 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet
- A vízszennyező anyagok kibocsátására vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet
- A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet
- A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII.31.) KvVM rendelet
- A közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetéséről szóló többször módosított 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet
- A szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól szóló 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 2/2002. (I.23.) Kö-FVM együttes rendelet az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról
- 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- Hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 310/2013. (VIII.16.) Korm. rendelet
- Területi hulladékgazdálkodási tervekről szóló 15/2003. (XI.7.) KvVM rendelet

- 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről
- 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- A közszolgáltató hulladékgazdálkodási tevékenységéről és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 438/2012. (XII.29.) Korm. rendelet
- Az építési és bontási hulladék kezelését, tervezését és elszámolásáról szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet
- 306/2010. (XII.23) Korm. rendelet a levegő védelméről
- 284/2007. (X.29) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól
- 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról

3.2. A terv céljainak releváns tervekkel való konzisztenciája környezeti szempontból

a) Nemzeti Környezetvédelmi Program, 2009-2014 időszak (96/2009. (XII.9.) OGY határozat)
A program átfogó célterületei:

- A települési élet- és környezetminőség javítása, a környezetbiztonság erősítése
- Természeti erőforrásaink és értékeink megőrzése
- A fenntartható életmód, termelés és fogyasztás elősegítése

b) Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia, 1054/2007. (VII.9.) Korm. határozat
Prioritások

- A környezet eltartó-képességének megőrzése
 - Természeti értékek védelme, természeti erőforrások fenntartható használata
- A gazdaság fejlesztése a fenntartható fejlődés követelményei szerint
 - A versenyképesség erősítése és a fenntartható fejlődés
 - A természeti erőforrásokkal való helyes gazdálkodás, a fenntartható termelési eljárások és fogyasztási szokások
 - Az energiagazdálkodás átalakítása

3.3. A jelenlegi környezeti helyzet elemeinek ismertetése

[Forrás: MFGI]

Földtani adottságok

■ Sajóvölgyi Formáció {homok, agyagmárgás aleurit, diatomit, limnoopalit, kavics-konglomerátum, szórt és áthalmazott piroklasztit, lignit}

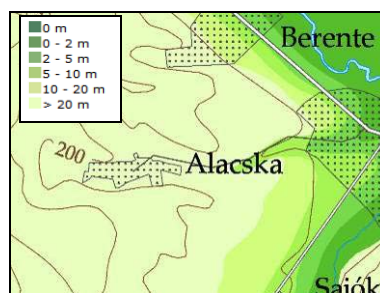
■ Salgótarjáni Barnakőszén Formáció {3-5 barnakőszén-telep, bázisán folyóvízi-mocsári sorozat, közte homok, homokkő; szenes agyag, halpikkelyes aleurit}

■ Folyóvízi üledék

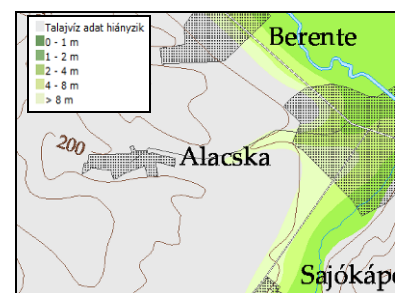
■ Proluviális-deluviális üledék

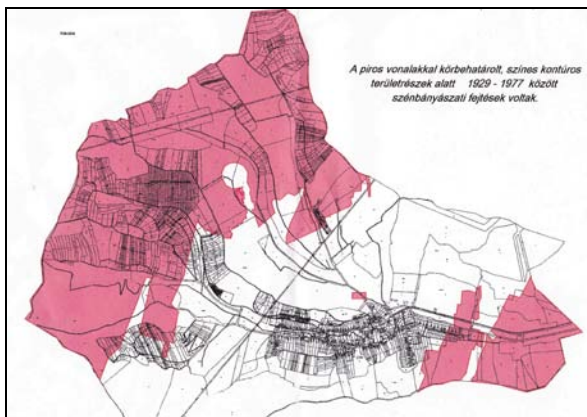
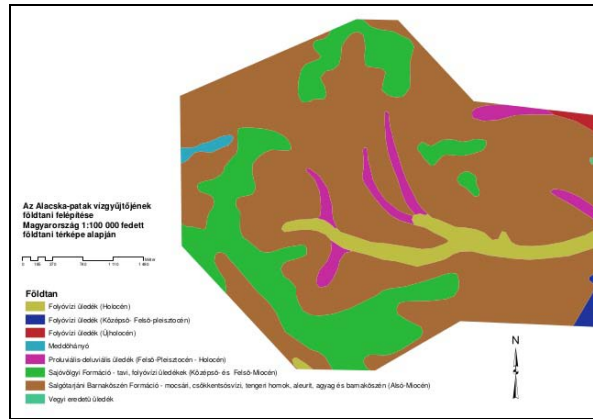
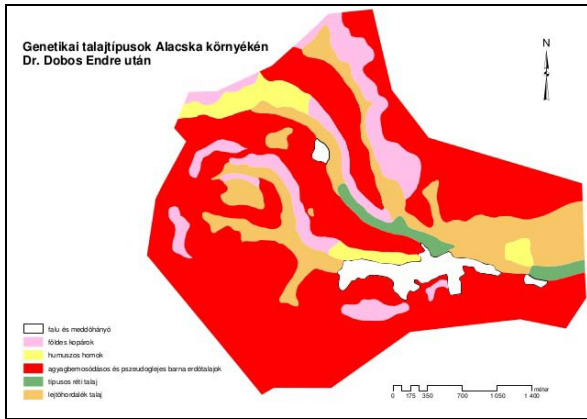
érzékenység

talajvíz elhelyezkedése

talajvíz elhelyezkedése

Alacska igazgatási területén igen jelentős területeket érintenek alábányászott területek (forrás: Miskolci Bányakapitányság).

A beavatkozási területeket érintően elsősorban az új vízfelület és hozzá kapcsolódó üdülőterületek érintettek az alábányászott területek által. Az alábányászottság tényét a Településszerkezeti Terv, valamint a Szabályozási Tervek is tartalmazzák.

Vízfolyások

A község vízfolyása az Alacska-patak. Az Alacska-patak a Bükk keleti lejtőin ered, Alacska településtől nyugatra, mintegy 220 méteres tengerszint feletti magasságban. A patak forrásától kezdve keleti irányban halad, Sajószentpéternél éri el a Sajót.

Levegőtisztaság

Alacska a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 2. sz. melléklete szerint a 8. Sajó völgye zónába tartozik. A zónacsoportban a szennyező anyagok az alábbiak szerint alakulhatnak:

kén-dioxid	nitrogén-dioxid	szén-monoxid	szilárd (PM10)	benzol
F	C	D	B	E

PM10 Arzén	PM10 Kadmium	PM10 Nikkel	PM10 Ólom	PM10 BaP
E	F	F	F	B

A községben levegőterhelő ipari-gazdasági tevékenységet nem folytatnak. A település környezetében (Berente, Kazincbarcika, Sajószentpéter) több ipari létesítmény is üzemel, de a lakott területek levegőminőségén – a meglévő erdőállomány és a természetföldrajzi adottságok következtében – ez nem érzékelhető.

A belterület peremén üzemelő állattartó telep környezetében, illetve a haszonállatokat tartó lakossági portákról érezhető az állattartásból fakadó szagok; ezeket az ismeretek szerint a helyiek nem kifogásolták.

Zaj- és rezgésvédelem

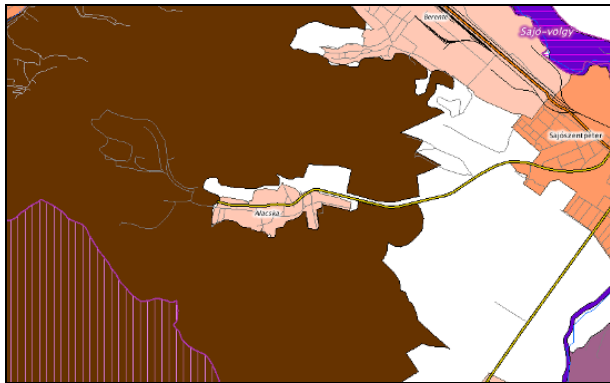
A település területét érintő zaj- és rezgésterhelés mérésről nincs információ, zajtérkép nem készült. A község belterületét jelentős teher- és személyforgalmat bonyolító közút nem érinti.

A 2010. évi forgalomszámlálási adatok alapján kalkulálható a zajterhelés (50 km/h átlagsebességet feltételezve; az úttengelytől mért 10 m-es távolságban, java program alkalmazásával)

	25129 sz. bekötő út
nappal	51 < 55 ✓
éjjel	41 < 45 ✓

27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete szerint lakóterületen, a település önkormányzati tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól származó zajra a határérték nappal 55 dB, éjjel 45 dB.

A település fő közlekedési útjának zajterhelése – a rendelkezésre álló adatok alapján – az út tengelyétől számított 10 m távolságban nem éri el a vonatkozó határértékeket.

Természetvédelem

Alacska külterületét a Nemzeti Ökológiai Hálózat Magterülete fedi. Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet alapján Alacska érzékeny természeti terület nem érinti.

Natura 2000

Alacska igazgatási területét Natura 2000 nem érinti.

{A 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet HUBN10003 különleges madárvédelmi területként szerepelteti az Alacska 010/2, 023, 024 hrsz. ingatlanokat, azonban 010/2 hrsz. ingatlan nincs az igazgatási területen, a 023 és 024 hrsz. ingatlanok pedig utak → a BNPI I-720/2/2014. ügyiratszámú állásfoglalása szerint Natura 2000 terület nem érinti.}

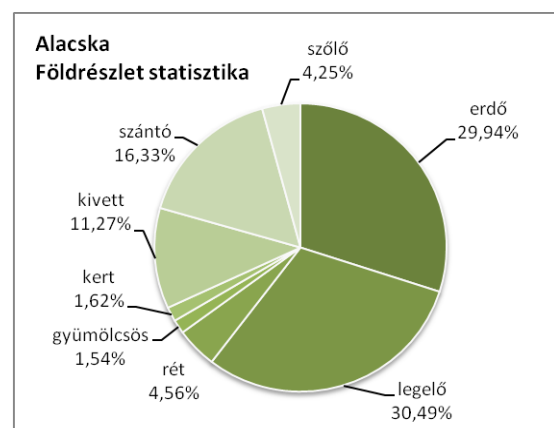
Területhasználat jellemzői

A község 855,53 ha igazgatási területéből 6,9% belterület, 22,6% zártkert, 70,5% külterület.

A külterületi területhasználat jellemzően gyepek (rét, legelő) (35%) és erdő. A szántó területek részaránya alacsony (16%) a domborzati adottságok miatt, és aprózott (legkisebb alrészlet 658 m²; átlagos alrészlet 6379 m²).

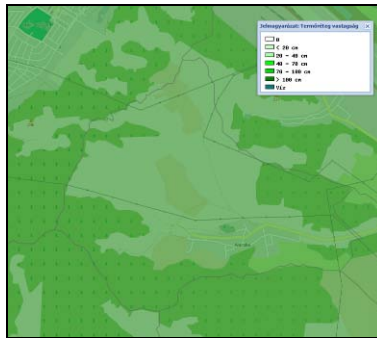
A gyümölcsösök, kertek és szőlők részaránya összesen 7,41%; átlagos területük: 671-684 m².

A földrészletek minősége szántók esetében gyengének (átlag 12,33 AK/ha), szőlő- (átlag 26,10 AK/ha) és gyümölcsös (átlag 21,68 AK/ha) esetében jónak mondható.

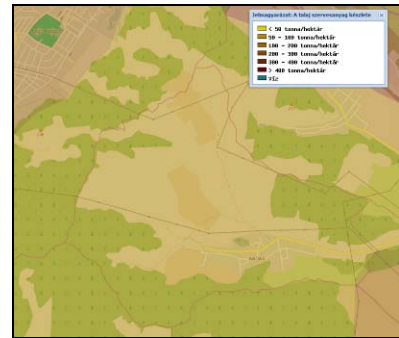

Talajértékszám { 21-30}

Termőréteg vastagság { 20-40 cm}

A talaj szervesanyag készlete
{ < 50 tonna/ha}

3.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

- Az ivóvíz- és szennyvízhálózat rákötések alacsony aránya.
- Hiányzik a komplex csapadékvíz gyűjtő és elvezető rendszer.
- Helyenként burkolatlan utak, hiányzó járdák és út menti zöldfelületek.
- Belterületen keresztülhaladó Alacsikai-patak.
- Egyes területek zöldfelületeinek kezelése.
- Forráshiány miatt elmaradó közmű-fejlesztések, karbantartások.

3.5. A természeti erőforrás igénybevétele, környezetterhelés előidézése

A módosítási szándékok elsősorban belterületi változtatásokat irányoznak elő, a meglévő beépítésre szánt területek igényekhez jobban illeszkedő „újra-gondolását” tartalmazza a terv, így a természeti erőforrások igénybevétele minimális. Külterületen a meglévő használathoz igazított területhasználati megnevezéseket vezet át a terv, amely ténylegesen változást a környezetben nem okoz.

A beavatkozások – területfelhasználás változtatások, sajátos övezeti előírások változása – tényleges megvalósulása esetén a környezet és természet védelmére vonatkozó jogszabályok biztosítják a szennyezés minimalizálását.

A magasabb szintű előírásoknak megfelelően a biológiai aktivitásérték szinten tartása is biztosított.

3.6. A környezet igénybevétele következményeinek előrejelzése

Levegőtisztaság-védelem

Alacsán nincs határértéket meghaladó kibocsátást okozó ipari létesítmény, ilyen irányú fejlesztést jelen terv sem irányoz elő. A lakossági légszennyező tevékenységek korlátozása országos előírások betartásával, illetve kiegészítő helyi rendelkezésekkel biztosítható (avar és hulladék égetés tilalma; állattartásra vonatkozó szabályok ellenőrzése). A külső (más településekről érkező) légszennyezést a magasabb szintű, a környezet védelmét szolgáló jogszabályok korlátozzák. A belterületet körbeölelő meglévő erőállomány (256 ha) védelmi szerepet tölt be levegőminőségi szempontból.

A belterületen a gépjármű forgalom minimális, ezen várhatóan a terv megvalósulása sem okoz releváns mértékű változást.

Vízminőség-védelem, folyékony hulladékok

A községben kiépült a vezetékes ivóvíz- és szennyvízhálózat, azonban a rákötések száma nem teljes körű; az egyes lakóingatlanok komfortfokozatának emelésére vonatkozó helyi szabályozási előírások a vízminőség védelmét szolgálják.

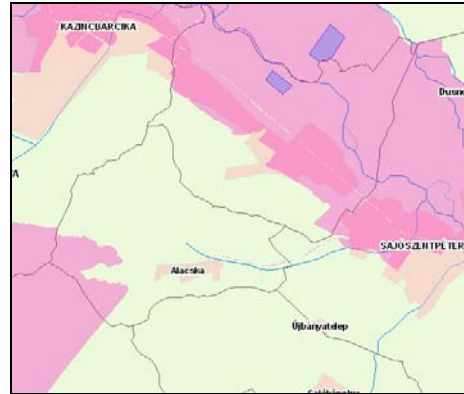
Az Alacska-patak menti fejlesztési szándék megvalósulása esetén nagyobb vízfelülettel lehet kalkulálni a bekötő út mentén, azonban a közműhálózatra történő rácsatlakozási kötelezettség biztosíthatja a vízvédelmet.

Talajminőség- és földvédelem

Teljesül a termőfölddel történő takarékos bánásmód elve, mivel a fejlesztési, rendezési szándékok elsősorban a belterületen (művelésből kivett területen) és a ténylegesen felmerült igényekhez igazodva kerültek meghatározásra. A gazdasági terület fejlesztése helyhez kötött beruházásnak minősül. A lakóterületek fejlesztése korábban kijelölt tartalék lakóterületeken a sajátos övezeti előírások korrigálásával történik. Új üdülőterület kialakítása tervezett (rét 4, szántó 4), ezzel párhuzamosan viszont a korábban kijelölt, de meg nem valósult üdülőterület viszszaosztása tervezett.

Külterületen a meglévő területhasználat fenntartása, magasabb szintű előírások szerinti szabályozása tervezett.

A település dél-nyugati része nitrát-érzékeny, ezt a területhasználatok során figyelembe kell venni. [MePAR]

Zaj- és rezgésvédelem

Zaj- és rezgésterhelés elsősorban a település forgalmát biztosító bekötő út mentén jelentkezik (határérték alatti terhelés). A település zsák jellegének feloldását célzó közlekedés-fejlesztés hatására várhatóan nőni fog a forgalom-terhelés, de megfelelő kialakítással és forgalomtechnikai eszközökkel kordában tarthatók a kibocsátások.

3.7. A környezeti következmények értékelése, az elfogadható változatok meghatározása

A módosítási szándékok meghatározásakor a védett területek figyelembe lettek véve, ezen területeken új beépítésre szánt területek kijelölését nem irányozza elő a terv. A módosítási javaslatok összeállításakor a fenntarthatóság, működtethetőség, hosszú távú célok érvényesülése voltak a legfőbb szempontok.

4. A várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére vonatkozó intézkedések

Környezetminőség javítását szolgáló intézkedések:

- Helyi rendeletben szabályozni kell a lakossági kibocsátásokat (avar és kerti hulladékok égetését korlátozni, tiltani szükséges; szabályozni kell a tüzelőanyag felhasználást, ki kell zárni a műanyag és egyéb veszélyes hulladék lakossági fűtési célú égetését; ellenőrizni kell az állattartási szabályok betartását a vonatkozó magasabb szintű előírások alapján).
- A kiépült ivóvíz- és szennyvízhálózatokra történő rákötéseket növelni, a közkifolyók számát csökkenteni javasolt.
- Ösztönözni kell a megújuló energiaforrások használatát.
- Ellenőrizni szükséges a kertek állapotát, esetleges allergén fajok megtelepedését.

5. Javaslat olyan intézkedésekre, amelyeket más tervben figyelembe kell venni

A nagyobb térséget felölelő tervek során figyelembe kell venni a helyi igények alapján készülő jelenlegi településrendezési eszközöket, az összhangot – alulról építkezve – biztosítani kell.

6. A környezeti hatásokra vonatkozó monitorozási javaslatok értékelése

A fejlesztési szándékok monitorozását az alábbi adatok és arányszámaik figyelemmel kísérése mellett javasolt értékelni:

- Forgalom-összetétel, forgalomszámlálási adatok változása (db, %)
- A közmű-hálózatokra történő rákötések mértékének változása (db, %)
- Zöldterületek nagyságának változása (ha, %)
- Erdő- és gyepterületek nagysága, aránya (ha, %)
- Művelés alól kivett területek mértéke, változása (ha, %)